

32013L0014

31.5.2013.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 145/1

DIREKTIVA 2013/14/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 21. svibnja 2013.**

o izmjeni Direktive 2003/41/EZ o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, Direktive 2009/65/EZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i Direktive 2011/61/EU o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova u odnosu na preveliko oslanjanje na kreditne rejtinge

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

(1) Direktivom 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ predviđa se uređenje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (IORP) na razini Unije. Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ predviđa se uređenje subjekata za zajednička ulaganja u prenosive

vrijednosne papire (UCITS) na razini Unije. Slično tome, Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ predviđa se uređenje upravitelja alternativnih investicijskih fondova (UAIF) na razini Unije. Svim trima direktivama utvrđuju se bonitetni zahtjevi u pogledu upravljanja rizicima od strane IORP-a, društava za upravljanje i društava za investicije u vezi s UCITS-ima, odnosno UAIF-a.

(2) Zbog financijske krize se ulagatelji, uključujući IORP-e, UCITS-e i alternativne investicijske fondove (AIF-e) previše oslanjaju na kreditne rejtinge radi ulaganja u dužničke financijske instrumente, a da pri tome ne provode vlastite procjene kreditne sposobnosti izdavatelja takvih dužničkih financijskih instrumenata. Kako bi se poboljšala kvaliteta ulaganja IORP-a, UCITS-a i AIF-a te tako zaštitili ulagatelji u te fondove, primjereno je zatražiti od IORP-a, društava za upravljanje i društava za investicije u vezi s UCITS-ima i UAIF-a da izbjegavaju isključivo ili automatsko oslanjanje na kreditne rejtinge ili njihovo korištenje kao jedini parametar prilikom procjene rizika povezanog s ulaganjima IORP-a, UCITS-a i AIF-a. Opće načelo protiv prevelikog oslanjanja na kreditne rejtinge trebalo bi, stoga, uključiti u procese i sustave upravljanja rizicima IORP-a, društava za upravljanje i društava za investicije u vezi s UCITS-om i UAIF-a te prilagoditi njihovim posebnostima.

(3) Kako bi se dodatno odredilo opće načelo protiv prevelikog oslanjanja na kreditne rejtinge, koje bi trebalo uključiti u direktive 2009/65/EZ i 2011/61/EU, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebala bi se delegirati Komisiji radi učinkovitog sprečavanja društava za upravljanje i društava za investicije u vezi s UCITS-om i UAIF-a da se previše oslanjaju na kreditne rejtinge prilikom procjene kreditne sposobnosti. U tom pogledu je primjereno izmijeniti ovlasti Komisije u tim direktivama za

⁽¹⁾ SL C 167, 13.6.2012., str. 2.

⁽²⁾ SL C 229, 31.7.2012., str. 64.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. siječnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 13. svibnja 2013.

⁽⁴⁾ SL L 235, 23.9.2003., str. 10.

⁽⁵⁾ SL L 302, 17.11.2009., str. 32.

⁽⁶⁾ SL L 174, 1.7.2011., str. 1.

donošenje delegiranih akata u vezi s općim odredbama koje se odnose na procese i sustave upravljanja rizicima koje koriste društava za upravljanje i društava za investicije u vezi s UCITS-om te UAIF-i. Od posebne je važnosti da Komisija u okviru svog rada na pripremama održava odgovarajuće savjetovanje, uključujući i ono na stručnoj razini, te da objavljuje rezultate takvih savjetovanja. Prilikom pripreme i sastavljanja delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati istovremeni, pravovremeni i odgovarajući prijenos odgovarajućih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.

(4) Odgovarajuće mjere određene u ovoj Direktivi trebale bi biti u skladu s ostalim odredbama iz Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting⁽¹⁾. Tim se odredbama određuje opći cilj smanjena prevelikog oslanjanja ulagatelja na kreditne rejtinge te bi se tako trebalo omogućiti postizanje tog cilja.

(5) Budući da se cilj ove Direktive, odnosno doprinos smanjenju prevelikog oslanjanja IORP-a, UCITS-a i AIF-a na kreditne rejtinge prilikom ulaganja, ne može na dostatnoj razini ostvariti na razini država članica koje djeluju koordinirano te se stoga zbog sveeuropske strukture i učinka djelatnosti IORP-a, UCITS-a, AIF-a i agencija za kreditni rejting može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može usvojiti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti, kako je određeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je određeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(6) Direktive 2003/41/EZ, 2009/65/EZ i 2011/61/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(7) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije o objašnjenjima od 28. rujna 2011.⁽²⁾, države članice obvezuju se, u opravdanim slučajevima, uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje dostaviti jedan ili više dokumenata kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra da je prijenos takvih dokumenata opravdan,

⁽¹⁾ SL L 302, 17.11.2009., str. 1.

⁽²⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2003/41/EZ

U članku 18. Direktive 2003/41/EZ umeće se sljedeći stavak:

„1.a Uzimajući u obzir vrstu, opseg i složenost djelatnosti nadziranih institucija, države članice osiguravaju da nadležna tijela prate primjerenost njihovih procesâ procjene kreditne sposobnosti, procjenjuju korištenje upućivanja na kreditne rejtinge koje su dodijelile agencije za kreditni rejting kako je određeno u članku 3. stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (*), u njihovim politikama ulaganja i, prema potrebi, potiču ublažavanje učinka takvih upućivanja, s ciljem smanjenja isključivog i automatskog oslanjanja na takve kreditne rejtinge.

(*) SL L 302, 17.11.2009., str. 1.”

Članak 2.

Izmjene Direktive 2009/65/EZ

Članak 51. Direktive 2009/65/EZ mijenja se kako slijedi:

1. U stavku 1., prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Društvo za upravljanje ili društvo za investicije koristi proces upravljanja rizicima koji u svakom trenutku omogućuje praćenje i mjerenje pozicijskog rizika i doprinosa pozicija sveukupnom profilu rizičnosti portfelja UCITS-a. Točnije, ne oslanja se isključivo ili automatski na kreditne rejtinge koje su dodijelile agencije za kreditni rejting kako je određeno u članku 3. stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (*), za ocjenu kreditne sposobnosti imovine UCITS-a.

(*) SL L 302, 17.11.2009., str. 1.”

2. Umeće se sljedeći stavak:

„3.a Uzimajući u obzir vrstu, opseg i složenost djelatnosti UCITS-a, nadležna tijela prate primjerenost procesâ društava za upravljanje i društava za investicije za procjenu kreditne sposobnosti, procjenjuju korištenje upućivanja na kreditne

rejtinge iz prvog podstavka stavka 1., u politikama ulaganja UCITS-a i, prema potrebi, potiču ublažavanje učinka takvih upućivanja, s ciljem smanjenja isključivog i automatskog oslanjanja na takve kreditne rejtinge.”

3. Stavak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) kriteriji za procjenu adekvatnosti procesa upravljanja rizicima koji koristi društvo za upravljanje ili društvo za investicije u skladu s prvim podstavkom stavka 1.;;”

(b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Kriterijima iz točke (a) prvog podstavka osigurava se da se društvo za upravljanje ili društvo za investicije ne oslanja isključivo ili automatski na kreditne rejtinge, kako je navedeno u prvom podstavku stavka 1., za ocjenu kreditne sposobnosti imovine UCITS-a.”

Članak 3.

Izmjene Direktive 2011/61/EU

Članak 15. Direktive 2011/61/EU mijenja se kako slijedi:

1. U stavku 2., prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„2. UAIF-ovi provode primjerene sustave upravljanja rizicima s ciljem utvrđivanja, mjerenja, upravljanja i primjerenog praćenja svih rizika važnih za svaku strategiju ulaganja AIF-ova kojima je AIF izložen ili bi mogao biti izložen. Točnije, UAIF-ovi se ne oslanjaju isključivo ili automatski na kreditne rejtinge koje su dodijelile agencije za kreditni rejting kako je određeno u članku 3. stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (*), za ocjenu kreditne sposobnosti imovine AIF-ova.

(*) SL L 302, 17.11.2009., str. 1.”

2. Umeće se sljedeći stavak:

„3.a Uzimajući u obzir vrstu, opseg i složenost djelatnosti AIF-ova, nadležna tijela prate primjerenost procesâ UAIF-ova za procjenu kreditne sposobnosti, procjenjuju korištenje upućivanja na kreditne rejtinge iz prvog podstavka stavka 2., u politikama ulaganja AIF-ova i, prema potrebi, potiču ublažavanje učinka takvih upućivanja, s ciljem smanjenja isključivog i automatskog oslanjanja na takve kreditne rejtinge.”

3. U stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Mjerama kojima se određuju sustavi upravljanja rizicima iz točke (a) prvog podstavka osigurava se da se UAIF-ovi ne oslanjaju isključivo ili automatski na kreditne rejtinge, kako je navedeno u prvom podstavku stavka 2., za ocjenu kreditne sposobnosti imovine AIF-ova.”

Članak 4.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 21. prosinca 2014. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 21. svibnja 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
L. CREIGHTON